

KOUVOLLA

Kouvolan kaupungin palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2022-2025

1. Sisältö

1. Johdanto
2. Yhdenvertainen Kouvola
3. Perustuslaki, tasa-arvolaki ja yhdenvertaisuuslaki
4. Tavoitteet
5. Nykyiset suunnitelmat
6. Nykytila
7. Toimintasuunnitelma
8. Suunnitelman seuranta ja arviointi
9. Hyödyllisiä linkkejä

1. Johdanto

Kaupungin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tavoitteena on lisätä kuntalaisten yhdenvertaisuutta ja tehdä Kouvola tasa-arvoisempi paikka, jossa elää onnellista arkea.

Kaupunki haluaa edistää suunnitelmallisesti yhdenvertaisuuden toteutumista ja ottaa sen huomioon päätöksenteossa, palvelutoiminnassa sekä fyysisessä ympäristössä ja muuttaa olosuhteita, jotka estävät tasa-arvon toteutumista.

Suunnitelma kytkeytyy osaksi kaupunkistrategiaa sekä hyvinvointikertomusta.

2. Yhdenvertainen Kouvola

Oikeudenmukaisessa yhteiskunnassa perusoikeudet kuuluvat saman sisältöisinä kaikille. Henkilöön liittyvät tekijät eivät saa vaikuttaa ihmisten mahdollisuuksiin toimia tai saada palvelua tai tietoa kaupungin suunnitelmista ja päätöksistä. Kuntalaiset voivat vaikuttaa kaupungin asioihin ja heitä kuullaan päätöksenteossa ja palvelujen suunnittelussa. Päätöksenteon pohjaksi tehdään aina ennakkovaikutusten arviointi.

- Kouvolan kaupunginvaltuusto on päättänyt Eurooppalaisen tasa-arvon peruskirjan allekirjoittamisesta 21.5.2018. Se painottaa, että kunnilla on parhaimmat yhteiskunnalliset edellytykset vaikuttaa tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen kuntalaisten arjessa ja lisätä näin hyvinvointia. Peruskirjan hyväksynyt taho sitoutuu edistämään tasa-arvon periaatteita yli toimialojen ja laatimaan toimintasuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Kaupungin palvelujen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu yhteistyössä toimialojen kanssa ja sen valmistelusta sekä seurannasta vastaa kaupungin hyvinvointipalvelut. Suunnitelmasta on pyydetty lausunnot vanhusneuvostolta, vammaisneuvostolta, nuorisovaltuustolta sekä maahanmuuttoasioiden neuvostolta.
- Suunnitelmaan sitoudutaan ja se ohjaa kaupungin palvelutuotantoa.

3. Perustus-, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuslaki

- Kaupungin toiminta sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta koskevissa asioissa perustuu perustuslakiin, tasa-arvolakiin ja yhdenvertaisuuslakiin.
- Perustuslain (731/1999) mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti. Sukupuolten tasa-arvoa edistetään yhteiskunnallisessa toiminnassa sekä työelämässä, erityisesti palkkauksesta ja muista palvelussuhteen ehdoista määrättäessä, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään.
- Tasa-arvolaki (laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 609/1986) kieltää syrjinnän sukupuolen, sukupuoli-identiteetin ja sukupuolen ilmaisun perusteella.
- Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) puolestaan kieltää syrjinnän iän, etnisen tai kansallisen alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.
- Viranomaisilla on lakisääteinen velvollisuus paitsi ehkäistä syrjintää, myös aktiivisesti edistää sukupuolten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kaikessa toiminnassaan.

Tavoitteet

1. Moninaisuus koetaan vahvuutena.
2. Asukkailla on yhdenvertainen mahdollisuus saada kaupungin tuottamia palveluja ja vaikuttaa niiden suunnitteluun ja kehittämiseen tulemalla kuulluksi sekä antamalla palautetta.
3. Kaupunkiympäristö on esteetön.
4. Yhdenvertaisuus ja tasa-arvoisuus toteutuu Kouvolan kaupungin päätöksenteossa.

5. Nykyiset suunnitelmat

- Kaupungin henkilöstöä koskeva Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on laadittu vuosille 2022-2023. Se on hyväksytty kaupunginhallituksessa 7.3.2022.
- Kaupungilla on perusopetusta ja lukioita koskevat tasa-arvosuunnitelmat, osallisuussuunnitelma sekä monikulttuurisuustyön kehittämissuunnitelma. Nuorisopalveluilla on oma yhdenvertaisuussuunnitelma.
- Vuosittaisessa hyvinvointikertomuksessa tarkastellaan sukupuolten välisiä eroja indikaattoritietojen avulla. Kouvolan Laajan Hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman 2021-2025 läpileikkaava painopiste on terveys- ja hyvinvointierojen kaventaminen. Hyvinvointi-indikaattoreita tarkastellaan eri väestöryhmien suhteen mahdollisimman suurella tarkkuudella aina kun se on mahdollista. Tämä mahdollistaa kohderyhmien tunnistamisen sekä toimenpiteiden priorisoinnin ja palvelujen sisällön kehittämisen niin, että eriarvoistumiskehitys huomioidaan. Kouvolassa terveystietoa raportoidaan päättäjille Hyvinvointikertomuksen raportoinnin yhteydessä.
- *Hyvinvointikyselyn 2021 teemana oli eriarvoisuuden kokeminen. Kyselyyn vastanneista 36 % oli kokenut eriarvoistavaa kohtelua vuoden 2021 aikana. Eriarvoistava kohtelu oli suurimmalla osalla vastaajista liittynyt asuinpaikkaan (31 % vastaajista), terveydentilaan (30 %), ikään (25 %) ja sukupuoleen (19%).*

6. Nykytila

- Kasvatus ja opetuspalveluissa tasa-arvoa edistetään kaikessa toiminnassa. Lasten ja nuorten osalta sukupuolten välisiä eroja seurataan kouluterveyskyselyn avulla.
- Kaupungin johtoryhmän v. 2020 tekemän linjauksen mukaan päätöksenteossa tulee aina tehdä vaikutusten ennakoarviointi (eva) tai on perusteltava, jos evausta ei katsota tarpeelliseksi. Evas voidaan tehdä esimerkiksi päätöksen vaikutuksesta kuntalaiseen, ympäristöön, talouteen tai organisaatioon.
- Tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistetään myös hankkeiden avulla.
- Kuntalaisia kuullaan monin tavoin (nähtävillä olevat kaavat ja katusuunnitelmat, hyvinvointikysely sekä muut asukaskyselyt, palautekanavat, osallistaminen, seuraparlamentti, asukastilaisuudet ja -tapahtumat).
- Alueellista ja väestöryhmittäistä yhdenvertaisuutta edistävät vammais-, vanhus-, ja maahanmuuttoasioiden neuvostot, nuorisovaltuusto, maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapiste Moona sekä viisi aluetoimikuntaa.
- Virta-kortti täydentävää toimeentulotukea tai takuueläkettä saaville, erityisryhmien uinti- ja kuntosalikortit, vähävaraisten perheiden harrastustuki sekä harrastamisen Kouvola-malli mahdollistavat tasa-arvoiset harrastusmahdollisuudet.
- Esteettömyys huomioidaan kaupungin investoinneissa sekä kaupunkiympäristön suunnittelussa.
- Saavutettavuus otetaan huomioon kaikessa kaupungin viestinnässä ja markkinoinnissa.

7. Toimintasuunnitelma 1/5

TAVOITE 1: Moninaisuus nähdään vahvuutena

Toimiala	Toimenpide	Aika	Resurssi	Tavoite
Konsernipalvelut	Hyvinvointikertomus – ja suunnitelma-toimenpideosio	Vuosittain	Hyvinvointi	Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen
	Kaikkien Kouvola – monikulttuurisuussuunnitelma: järjestetään kulttuurikuiluja ylittäviä tapahtumia ja toimintoja -Rakennetaan tukiverkostoja monikulttuuristen lasten- ja nuorten kotoutumisen tueksi	2019-2022	Hyvinvointi	Viihdytään yhdessä – hyvät väestösuhteet ja yhteistyö
Sivistyspalvelut	Varhaiskasvatussuunnitelma	Jatkuva	Varhaiskasvatus	Inklusion periaatteiden toteutuminen
	Koulukohtaiset oppilashuoltosuunnitelmat ja hyvinvointioppimisen suunnitelmat	Jatkuva	Osana toiminta/lukuvuosi-suunnitelmaa	Kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin lisääminen
	Positiivisen johtamisen koulutuskokonaisuus	2022-23	OAMK ja Opetushallitus	Pedagogisen hyvinvoinnin edistäminen

7.Toimintasuunnitelma 2/5

TAVOITE 2: Aukkailla on yhdenvertainen mahdollisuus saada kaupungin tuottamia palveluja ja vaikuttaa niiden suunnitteluun ja kehittämiseen tulella kuulluksi sekä antamalla palautetta.

Toimiala	Toimenpide	Aika	Resurssi	Tavoite
Konserni- palvelut	Hyvinvointikertomus – ja suunnitelma- toimenpideosio	Vuosittain	Hyvinvointi	Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen
	Digitaidoilla osalliseksi –hankkeessa valmistellaan Digituen toimintamalli Kouvolaan	2022-2023	Digitaidoilla osalliseksi –hanke, ESR	Kohderyhmän digiosaamisen ja osallisuuden kasvu
Sivistys- palvelut	Valtion erityisavustukset: Tasa-arvo varhaiskasvatus, Tasa-arvo esi- ja perusopetus	2021-2022 Varhaiskasvatus jatko 2022-2023	OKM rahoitus	Inklusiivisen varhaiskasvatuksen edistäminen taidelähtöisin menetelmin (varhaiskasvatus). Yhdenvertaisuuden, tasa-arvoisuuden ja lähikouluperiaatteen sekä inklusiivisen toimintakulttuurin vahvistaminen. Lisäksi edistetään oppimista, hyvinvointia ja vuorovaikutusta sekä oppilaan opetuksen järjestämisen kannalta välttämätöntä ja riittävän varhaista tukea.
	Hankkeet, mm. Tasa-arvo varhaiskasvatus, Tasa-arvo esi- ja perusopetus, Kouvolan malli, Digiosaaminen kehittäminen esi- ja perusopetuksessa	2021-2022 2022-23 2022-23	OKM rahoitus	Tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden vahvistaminen. Mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Digisyrjäytymisen ehkäisy
	Vähävaraisten perheiden lasten ja nuorten liikunnan tuki	2021 →	Liikuntapalvelut, Kymisäätiö	Edistää yhdenvertaisia, tasa-arvoisia ja saavutettavia liikunnan harrastusmahdollisuuksia vähävaraisten perheiden lapsille ja nuorille. Mahdollistaa syrjäytymisvaarassa olevien lasten ja nuorten harrastaminen urheiluseurassa.

7.Toimintasuunnitelma 3/5

TAVOITE 2: Asukkailla on yhdenvertainen mahdollisuus saada kaupungin tuottamia palveluja ja vaikuttaa niiden suunnitteluun ja kehittämiseen tulella kuulluksi sekä antamalla palautetta.

Toimiala	Toimenpide	Aika	Resurssi	Tavoite
Sivistys- palvelut	Perusopetuksen laadunarviointi	Vuosittain	Rehtori työpari	Perusopetuksen laadunarviointi ja laadun kehittäminen tulosten perusteella
	Liikuntakyselyt ja -selvitykset	Vuosittain	Liikuntapalvelut	Kuntalaisten osallistaminen ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen
	Eri puolilla kaupunkia opiston kurssitarjontaa, jonka suunnittelussa hyödynnetään kurssipalautteita ja asukkaiden toiveita.	Vuosittain	Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus	Omaehtoisen koulutuksen tavoitteena on mm. yksilöiden monipuolinen kehittyminen, hyvinvoinnin vahvistaminen, yhteisöllisyyden kokemus.
	OPH:n opintoseteleiden hyödyntäminen.	Vuosittain	Vapaa sivistystyö ja taiteen perusopetus	OPH:n opintoseteliavustusten hakeminen ja jakaminen erityisryhmien tarpeisiin esim. työttömien opintosetelit ja ikääntyneiden Hyväntuulen kerhot.
	Kulttuuriohjelman laatiminen	2022-2023	Liikunnan ja kulttuurin hallinto	Kuntalaisten näkemysten selvittäminen taustatiedoksi kulttuuripalvelujen kehittämiseen - kyselyt, osallistavat työpajat
	Minun kuntani – hanke	2023-2024	Kirjastopalvelut	Tasa-arvon, demokratian ja avoimen kuntalaiskeskustelun lisääminen
	Tuuppa lukemaan -hanke	2023-2024	Kirjastopalvelut	Kotona asuvien ikäihmisten yhteisöllisyyden ja lukemisen edistäminen
Tekniikka- ja ympäristö- palvelut	Asukkaita osallistetaan suunnittelun ja rakentamisen eri vaiheissa asukastilaisuuksilla, kyselyillä ja tiedottamisella. Kaupungin sivuilla julkaistavat raportit ja suunnitelmaselostukset tehdään saavutettaviksi	Jatkuva	Yhdyskunta tekniikan suunnittelu	Suunnitella, rakentaa ja ylläpitää mahdollisimman saavutettavaa kaupunkiympäristöä, jossa yleisillä alueilla on helppoa ja turvallista liikkua sekä oleskella.

7. Toimintasuunnitelma 4/5

TAVOITE 3: Kaupunkiympäristö on esteetön.

Toimiala	Toimenpide	Aika	Resurssi	Tavoite
Konsernipalvelut	Hyvinvointikertomus – ja suunnitelma-toimenpideosio	Vuosittain	Hyvinvointi	Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen
Sivistyspalvelut	Esteettömyyden huomioiminen liikuntapaikkarakentamisessa	Jatkuva	Liikuntapalvelut	Esteettömät liikuntapaikat
	Rakentamisinvestoinneissa huomioidaan esteettömyys	Jatkuva	Tilapalvelut	Esteettömät kasvu- ja oppimisympäristöt
	Palveluverkkojen kehittäminen	2021-2032	Kasvatus ja opetus	Kasvu- ja oppimisympäristöjen kehittäminen
Tekniikka- ja ympäristöpalvelut	Esteettömyys huomioidaan kaupunkiympäristön /yhdyskuntatekniikan suunnittelussa käyttämällä oikeanlaisia materiaaleja ja ajan tasalla olevia esteettömyyden suunnitteluohjeita	Jatkuva	Yhdyskuntatekniikan suunnittelu	Esteetön kaupunkiympäristö

7. Toimintasuunnitelma 5/5

TAVOITE 4: Yhdenvertaisuus ja tasa-arvoisuus toteutuu Kouvolan kaupungin päätöksenteossa.

Toimiala	Toimenpide	Aika	Resurssi	Tavoite
Konsernipalvelut	Hyvinvointikertomus – ja suunnitelma- toimenpideosio	Vuosittain	Hyvinvointi	Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen
	Suvaus (sukupuolivaikutusten arviointi) osaksi kaupungin Evas prosessia	Jatkuva	Strategia	Sukupuolivaikutusten huomioiminen päätöksenteossa
	Palvelutarpeen arvioinnin kehittäminen	Jatkuva	Talous ja strategia	Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo huomioidaan talousarvioprosessissa
Sivistyspalvelut	Hyvinvointisuunnitelmien toteuttaminen	Jatkuva	Liikuntapalvelut	Kuntalaisten liikuntapalveluiden tuottaminen yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti
	Liikuntalain vaatimusten huomioiminen/toteuttaminen	Jatkuva	Liikuntapalvelut	Kuntalaisten liikuntapalveluiden tuottaminen yhdenvertaisesti ja tasa-arvoisesti
	Kouvolan varhaiskasvatussuunnitelma	jatkuva	Varhaiskasvatus	Inklusiivinen varhaiskasvatus. Varhaiskasvatussuunnitelmaa ohjaa yhdenvertaisuus ja tasa-arvosuunnitelma
	Evas	Jatkuva	Valmistelijat	Sujuva päätöksentekoprosessi

8. Suunnitelman seuranta ja arviointi

- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-suunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisen seuranta kytketään Laajan Hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman vuosiseurantaan.
- Asukkaita kuullaan kyselyin ja heillä on mahdollisuus antaa palautetta kaupungin verkkosivujen palautepalvelun kautta.
- Kehittämistoimenpiteitä ja niiden vaikuttavuutta seurataan ja käsitellään toimialoilla.
- Neuvostoja kuullaan ja niitä informoidaan asioiden etenemisestä.

9. Hyödyllisiä linkkejä

- [Tasa-arvo](#)
- [Yhdenvertaisuus](#)
- [Syrjinta](#)
- [Seta](#)
- [Yhdenvertaisuusvaltuutettu](#)
- [Tasa-arvoyksikkö, STM](#)
- [Tasa-arvoasiain neuvottelukunta](#)
- [Tasa-arvotiedon keskus, THL](#)
- [Lapsiasiavaltuutettu](#)
- [Vanhusasia](#)
- [Oikeusministerio](#)
- [Ihmisoikeusliitto](#)
- [Ihmisoikeudet](#)
- [Amnesty](#)

KOUVOLA

Yhteystiedot

Hyvinvointikoordinaattori Tarja Alamattila, puh 020 615 7483, s-posti tarja.alamattila@kouvola.fi
Kehittämispäällikkö Liisa Kolari, puh 020 615 8026, s-posti liisa.kolari@kouvola.fi